

**PARASAL BÜYÜKLÜKLERDEKİ GELİŞMELER**  
**(2018 Q-III)**

**M1**

M1, Eylül 2018 sonunda, Haziran 2018 sonuna göre yüzde 17,57 artarak 6.038,8 milyon Türk Lirası seviyesine ulaşmıştır. M1’de görülen bu artış, vadesiz ticari mevduatın yüzde 22,51, vadesiz tasarruf mevduatının yüzde 15,25, vadesiz diğer mevduatın yüzde 6,18 ve KKTC Merkez Bankası’ndaki diğer mevduatın yüzde 26,26 artışından kaynaklanmaktadır. M1, Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) cinsinden incelendiğinde; TP’nin yüzde 2,06 ve YP’nin yüzde 30,37 arttığı görülmektedir. M1, bir yıllık dönemde (Eylül 2017 - Eylül 2018) TP olarak yüzde 14,94, YP olarak yüzde 77,74 genişlemiş, toplamda yüzde 46,35 artış göstermiştir.

**M2**

M2 tanımlı para arzı Eylül 2018 sonunda, Haziran 2018 sonuna göre yüzde 16,79 artmış ve 28.359,8 milyon Türk Lirası olarak gerçekleşmiştir. İlgili dönemdeki büyüme esas olarak M2 alt bileşenlerinden vadeli ticari mevduatın yüzde 18,76, vadeli tasarruf mevduatın yüzde 15,82 ve vadeli diğer mevduattaki yüzde 32,62 artışından kaynaklanmaktadır. İlgili dönemde M2’nin Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) değişim oranları incelendiğinde, TP’de yüzde 2,99, YP’de yüzde 25,96 artış olduğu görülmektedir. M2, Eylül 2017 - Eylül 2018 döneminde yüzde 42,89 genişlemiş, aynı dönemde TP cinsinden yüzde 10,75, YP cinsinde ise yüzde 69,68 artış gerçekleşmiştir.

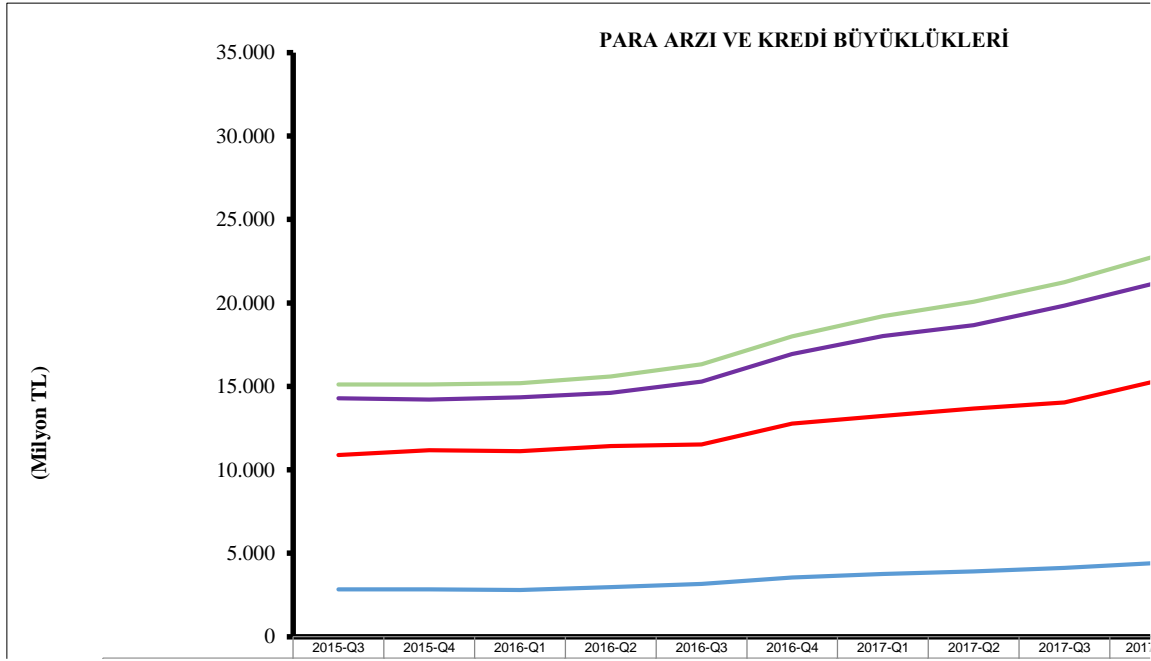
**M3**

M2 tanımlı para arzına vadeli resmi mevduat, vadesiz resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2018 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 16,67 büyümüştür. Bu dönemdeki artış incelendiğinde M3 alt bileşenlerinden vadesiz resmi mevduat kaleminde yüzde 6,98, vadeli resmi mevduatta yüzde 16,88 ve KKTC Merkez Bankası’ndaki resmi mevduatta yüzde 18 artış olduğu görülmektedir. Aynı çeyrek dönemde TP’de yüzde 3,22, YP’de yüzde 26,59 artış gerçekleşmiştir. M3 bir yıllık dönemde (Eylül 2017 - Eylül 2018) yüzde 43,56 artarak 30.493,1 milyon TL’ye ulaşmıştır. Bu dönemde TP’de yüzde 13,72 ve YP’de yüzde 70,45 artış olmuştur.

AÇIKLAMA	Yüzde Değişim (%)	
	30.09.2017 - 30.09.2018 (Yıllık Değişim)	30.06.2018 - 30.09.2018 (Çeyreklik Değişim)
M1	46,35	17,57
M2	42,89	16,79
M3	43,56	16,67
KREDİLER (TGA DÂHİL)	40,81	13,98

## **KREDİLER**

Aşağıdaki grafikte para arzı ile bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dâhil) arasındaki ilişki açıkça görülmektedir. Sektörün brüt kredileri (TGA dâhil) yıllar itibarıyla artmış sadece 2016 yılı birinci çeyreğinde düşüş olmuştur. Buna göre, bankacılık sektörü brüt kredileri (TGA dâhil) 2018 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 13,98 artarak Eylül 2018 itibarıyla 19.752,4 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. İlgili dönemde sektörün TP kredileri binde 7,2 azalmış, YP kredileri ise yüzde 29,61 artmıştır. Bankacılık sektörü brüt kredileri bir yıllık dönemde (Eylül 2017 - Eylül 2018) miktarsal olarak 5.724 milyon TL, oransal olarak yüzde 40,81 oranında artmıştır.



***KKTC Merkez Bankası***

***İdare Merkezi***

***Ekonomik Araştırmalar ve İstatistik  
Müdürlüğü***

***Tel: 0392 – 611 5000***

***Internet: [www.mb.gov.ct.tr](http://www.mb.gov.ct.tr)***

*Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.*